

Сьогодні українські аптеки в Інтернеті намагаються надавати більше інформації про свої торгові мережі, позначати їх розташування на карті міста, інформувати покупців про наявність та ціни на лікарські засоби, програми лояльності та знижки. У покупця є можливість зробити заказ в Інтернеті, а забрати особисто в аптеці. Також аптечні заклади розміщують інформацію на сайтах-агрегаторах про наявність і ціни препаратів.

Одержано 28.04.2020

УДК 342.95

Орест Андрійович Будь,

*ад'юнкт Харківського національного
університету внутрішніх справ*

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦІЄЮ ЗАХОДІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПОПЕРЕДЖЕННЯ В УМОВАХ ПРОТИЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО СЬОГОДЕННЯ

Профілактика правопорушень як різновид переконання є одним з головних методів органів публічного управління, в той же час – це основна мета, на досягнення якої працюють так чи інакше всі ланки державного механізму, а також переважна більшість суспільних інститутів (сім'я, система закладів виховання і освіти, медіа, релігійні установи, правоохоронні органи, пенітенціарні органи, зрештою всі організації, в рамках яких здійснюється виробничий процес, що передбачає юридично регламентований порядок такого здійснення).

Загалом проблематика, пов'язана з протидією порушенням правових норм, є однією з наболілих тем адміністративно-правової науки. Особливо в умовах сьогодення вона є актуальною та необхідною. Під час введення в державі надзвичайної ситуації, пов'язаної із епідемією захворювання, активізувалась робота підрозділів Національної поліції, яка спрямована, насамперед, на забезпечення дотримання вимог чинного законодавства та попередження подальшого поширення вірусної інфекції.

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» (ст. 31) встановлено перелік превентивних поліцейських заходів.

Найбільш часто застосовуються наступні заходи: перевірка документів особи; опитування особи; поверхнева перевірка і огляд; зупинення транспортного засобу; вимога залишити місце і обмеження доступу до визначеної території; обмеження пересування особи, транспортного засобу або фактичного володіння річчю; поліцейське піклування [1].

Безперечно, продовжують застосовуватися і превентивні заходи щодо дотримання вимог дозвільної системи та перевірка дотримання обмежень, установлених законом стосовно осіб, які перебувають під адміністративним наглядом, та інших категорій осіб; поліцейське піклування. Однак обов'язковою умовою застосування превентивних поліцейських є повідомлення особі про причини застосування до неї превентивних заходів, а також довести до її відома нормативно-правові акти, на підставі яких застосовуються такі заходи [2, с. 50]. Говорячи про профілактичні заходи маємо на увазі діяльність уповноважених суб'єктів та різних громадських формувань, яка спрямована на формування у суспільства свідомого ставлення до проблеми та зменшення намірів вчиняти протиправні дії.

Слід зауважити, що профілактичні заходи мають: носити цілеспрямований характер; реалізовуватися в відповідно до правових приписів; здійснюватися в межах компетенції; мають бути необхідними, доцільними та достатніми; носити персоніфіцирований характер; передбачають можливість, у разі порушення, в подальшому застосування заходів адміністративного припинення; спрямовуватися на свідомість особи та психологічну настроєність.

Аналіз правової бази дозволяє стверджувати про наявність різних видів профілактики. Так, можна виділити загальносоціальну, спеціальну й індивідуальну профілактику. Зокрема загальносоціальна профілактика являє собою систему соціальних заходів, спрямованих на усунення негативного впливу об'єктивних і суб'єктивних факторів, які сприяють учиненню адміністративних правопорушень. Мова йде про ту роз'яснювальну роботу, яка проводиться через засоби масової інформації, висвітлюється в соціальних мережах та на сайтах всіх без винятку суб'єктів владних повноважень.

Спеціальна профілактика адміністративних правопорушень є частиною соціального процесу, що ґрунтується на використанні засобів, методів і прийомів для врегулювання й усунення

негативних чинників, які можуть викликати вчинення (є причиною) адміністративних правопорушень. До індивідуальної профілактики відносять загальний і спеціальний вплив на особу, поведінка якої свідчить про її готовність до вчинення правопорушення, з метою схилення її до законослухняної поведінки [3, с. 76].

На сьогоднішній день поліція в умовах карантину проводить саме індивідуальну профілактичну роботу серед населення, яке виявляє в громадських місцях. Індивідуальна профілактика спрямовується, здебільшого, на поведінку особи з метою спонукання її дотримання карантинних вимог. Разом з тим одночасно з'ясовуються чинники, що впливають на особу та спонукають її до порушень. При цьому індивідуальна профілактика також поділяється на підвиди залежно від стадії антигромадської поведінки та моменту початку профілактичної роботи: а) доделіктна профілактика (її завдання – не допустити формування в особи антигромадської спрямованості на вчинення адміністративних проступків та інших правопорушень); б) припинення вчинення адміністративного проступку на стадії приготування або замаху; в) профілактичні заходи щодо факту вчинення адміністративного проступку (вони, насамперед, пов'язані із призначенням адміністративного стягнення); г) профілактичні заходи після вчинення адміністративного проступку (ці заходи спрямовані на недопущення та усунення факторів, які сприяли вчиненню попереднього адміністративного проступку) [4, с. 198–199].

Разом з тим не завжди профілактичні заходи є дієвими і достатніми. Окремо слід відмітити практичну відсутність правового виховання серед населення. Небажання громадянами усвідомлювати, що правові приписи незалежно від того, подобаються вони чи ні, слід виконувати, створює конфліктну ситуацію і змушує поліцію застосовувати заходи припинення. Проте в будь-якому випадку, поліція маючи широкий та вільний підхід до вибору форм, методів і способів протидії адміністративним правопорушенням ставить за мету не покарання, а попередження правопорушень та недопущення їх шкідливих наслідків.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 21.04.2020).

2. Петков С. В., Лошицький М. В., Манжула А. А. Науково-практичний коментар Закону України «Про національну поліцію». Київ : Центр навч.-метод. літ., 2015. 240 с.

3. Черній В. В., Колмиков В. М. Поняття запобігання адміністративним правопорушенням. *Науковий вісник Київського національного університету внутрішніх справ*. 2006. № 2. С. 73–77.

4. Бугайчук К. Л. Адміністративні проступки: сутність та організаційно-правові заходи їх профілактики : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2002. 243 с.

Одержано 28.04.2020

УДК 343.98

Євдокія Юріївна Буждиганчук,

здобувач Приватне акціонерне товариство «Вищий навчальний заклад «Міжрегіональна Академія управління персоналом»

Науковий керівник:

Костянтин Олександрович Чаплинський,

доктор юридичних наук, професор,

завідувач кафедри криміналістики, судової медицини

та психіатрії Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ОБСТАНОВКИ ЗЛОЧИНУ У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ ПРО СУТЕНЕРСТВО

Будь-яке кримінальне правопорушення характеризується певними обставинами: місцем, часом, умовами вчинення та іншими. Крім того, для кожного суспільно-небезпечного прояву характерною є їх відповідна сукупність. Вона і складає такий елемент криміналістичної характеристики як обстановку вчинення кримінального правопорушення. Її дослідження допомагає працівникам слідчих підрозділів у побудові версій, проведенні окремих слідчих (розшукових) дій, НСРД та окремих оперативно-розшукових заходів.

На думку В.О. Образцова, обстановка вчинення злочину являє собою територіальну, кліматичну, демографічну та іншу специфіку